

Kârgir Yapılarda Koruma ve Onarım Semineri VI*

► İBB KUDEB Taş Eğitim Atölyesi 2008 yılında kurulmuş; geleneksel taş işçiliğini canlandırma, taş koruma alanında sertifikalı eğitim programları düzenleme ve tarihi eserlerin korunmasında kalifiye ara elemanlar yetiştirme hedefleriyle faaliyetlerine başlamıştır. Avrupa’da restorasyon ve konservasyon alanında faaliyet gösteren çeşitli enstitüleri model alarak yola çıkan Taş Eğitim Atölyesi, hazırladığı sertifikalı eğitim programını Milli Eğitim Bakanlığı’nın, Avrupa Birliği standartlarına uygun olarak geliştirdiği modüler eğitim sistemine uyarlamıştır. Taş koruma ve onarım konusunda uzmanlaşmaya yönelik olarak hazırlanan program “*Taş Restoratörü*” adıyla yürürlüğe girmiştir. Her yıl atölyemize başvuran çok sayıda genç restoratör, bu programa katılarak, deneyim ve birikimlerini arttırmakta ve sektöre kazandırılmaktadır.

Taş Eğitim Atölyesi’nin bir diğer önemli faaliyeti de, restorasyon ve konservasyon alanındaki uzmanları bir araya getirmeyi amaç edinen “*Kârgir Yapılarda Koruma ve Onarım Seminerleri*” dir. İlki 2009 yılında düzenlenen seminerlerin bu yıl altıncısı

Taş Eğitim Atölyesi, sertifikalı eğitim programını, Milli Eğitim Bakanlığı’nın AB standartlarına uygun olarak geliştirdiği modüler eğitim sistemine göre uyarlamıştır.

gerçekleştirmiştir. Geniş bir katılımı takip edilen seminer etkinlikleri, bilgi ve deneyim paylaşımının yanı sıra; farklı disiplinlerden uzmanlar, akademisyenler, kamu ve özel sektörde çalışan profesyoneller ile öğrencileri bir araya getirmekte, sektörün sorunlarını tartışma ve çözüm önerileri geliştirme fırsatı sağlamaktadır.

Fatih Ali Emiri Efendi Kültür Merkezi’nde, 2-3 Aralık 2014 tarihlerinde gerçekleştirilen “*VI. Kârgir Yapılarda Koruma ve Onarım Semineri*”, iki gün süresince dört oturum şeklinde düzenlenmiş ve toplamda 22 bildiri sunulmuştur. Seminere iki gün süresince altı yüzü aşkın izleyici katılmıştır.

Seminer açılışı, KUDEB Taş Eğitim Atölyesi’nin ve Restorasyon Konservasyon Laboratuvarlarının kurulmasında büyük emeği olan ve kısa süre önce kaybettiğimiz Sevgili Hocamız Prof. Dr. Ahmet Ersen’in anısına, kendisinin koruma üzerine yaptığı derslerden hazırlanmış kısa bir video gösterimi ile gerçekleştirilmiştir.

Kültür Varlıkları Daire Başkanı Sayın Yakup Demirhan’ın açılış konuşması ve Taş Eğitim Atölyesi ile Restorasyon Konservasyon Laboratuvarlarının faaliyetlerinin tanıtımıyla başlayan seminer programının, Doç. Dr. Ahmet Güleç’in başkanlığındaki ilk oturumunda genel koruma sorunları konusunda, Prof. Dr. Başa İpekoğlu ve Prof. Dr. Hasan Böke, “*Korumada Avrupa Standartları*”; Arkeolog Bülent Türkmen, “*Bergama; UNESCO Dünya Mirası Başvuru Çalışmaları*” başlıklı bildirilerini sunmuşlardır. Oturum, bir projelendirme örneği olarak, Ayşe Kantarcıoğlu Güngör’ün “*Çekmeköy’de bir Av Köşkü*” bildirisi ile tamamlanmıştır.

Prof. Dr. Erol Gürdal’ın başkanlığındaki ikinci oturumda, güncel restorasyon ve konservasyon

uygulamalarından örnekler paylaşılmıştır. Bu kapsamda, Prof. Dr. Turgut Kocatürk ve ekibi, strüktürel sağlamlaştırma örnekleri olarak, “Sokollu Camii Gergi Demirinin Fiziksel ve Kimyasal Özellikleri” ve “Zeynep Sultan Camisi'nin Restorasyonunda Karşılaşılan Taşıyıcı Sistem Problemleri ve Çözüm Uygulamaları” başlıklı bildirimlerini sunmuşlar ve bu iki eserin restorasyon uygulamalarında karşılaşılan taşıyıcı sistem problemleri ve çözüm uygulamalarını anlatmışlardır. Ardından örnek restorasyon uygulamaları olarak, Konservatör-Restoratör-Arkeolog Kerem Abuhan, “İstanbul Üniversitesi Ana Giriş Kapısı Restorasyon Çalışmaları”; Mimar Bahadır Bozdağ ve Mimar Miktaf Bütüner, “Kocaeli Pertev Mehmet Paşa Camii Restorasyon Projesi” ve Y. Mimar Nilgün Olgun, “Hızır Bey Camii (Hacı Kadın Camii) 2008-2010 Yılları Restorasyonu” başlıklı bildirimlerini katılımcılarla paylaşmışlardır. Bu oturumda son olarak, Uzm. Yük. Müh. Serkan Angı, “Kârgir Yapıların Koruma ve Onarım Çalışmalarında Doğal Taş Envanteri Hazırlanmasının Önemi ve

Dünya'dan Örnekler” başlıklı bildirimini sunmuştur.

Yrd. Doç. Dr. Gülsün Tanyeli'nin başkanlığındaki üçüncü oturumda; malzeme ölçeğinden kentsel boyuta koruma sorunları ve bozulma nedenleri irdelenmiştir. Öğr. Gör. Dr. Işıl Polat Pekmezci, “Kireç Esaslı Malzemelerde Görülen Bozulma Sebepleri ve Onarım Yöntemleri” başlıklı çalışmasıyla konu hakkında bilgi vermiştir. Prof. Dr. Kemal Kutgün Eyüpgiller, 18.yy Karadeniz Boğazı Kaleleri'nin Korunma Sorunlarına değinerek, “18. yüzyıl Karadeniz Boğazı Kalelerinin korunma sorunları ve Garipçe Kalesi Restorasyon Projesi” ni sunmuştur. Doç. Dr. Nilüfer Batırayoğlu Yöney ve Doç. Dr. Burak Asiliskender, “Modern Mimarlık Mirasının Dönüşümünde Basit Onarım Uygulamaları: Kayseri Sümer Bez Fabrikası İç ve Dış Vazife Evleri Örneği” başlıklı çalışma ile modern mimarlık mirasının korunmasına örnek teşkil eden bu yapılarda gerçekleştirilen basit bakım-onarım müdahalelerini anlatmışlardır. Oturumun ikinci bölümünde Sanat Tarihcisi Hayri Fehmi Yılmaz, “Kârgir Yapıların Sanat Tarihi

Açısından Değerlendirilmesi” başlıklı sunumu ile İstanbul'daki Osmanlı arkeolojisinin önemini vurgulamıştır. Son olarak Öğr. Gör. Nihan Kocaman, “Altınyayla'da (Dirmil) Geleneksel Konut Yapısı ve Koruma Sorunları” adlı bildiri ile bu ilçedeki geleneksel konut yapısı ve koruma sorunlarını ele alarak kentsel koruma üzerine bir sunum yapmıştır.

Seminerin son oturumu Prof. Dr. Kemal Kutgün Eyüpgiller başkanlığında gerçekleştirilmiş; Yrd. Doç. Dr. Fethi Ahmet Yüksel, “Türk ve İslam Eserleri Müzesi (İbrahim Paşa Sarayı) Restorasyon Çalışmalarında Jeofizik Yöntemlerin (GPR) Kullanılması” ve Öğr. Gör. Ömer Dabanlı, “Nur-u Osmaniye Camii'nin Taşıyıcı Sistem Özellikleri ve Yapı Sağlığı İzleme Uygulamaları” başlıklı bildirimleriyle, koruma disiplininde, teknolojinin tespit ve izleme uygulamalarındaki kullanımını, örnek çalışmalarla anlatmışlardır. Oturumun ikinci bölümünde mimaride bezeme-süsleme ve ikincil elemanların konservasyonu konularında bildirimler sunulmuştur. Mimar Gülşah Ceylan, Y. Mimar Tuğba Keleş Ocakcan,

Kalemkâr-Restoratör Özlem Doğan, “Nakşidil Valide Sultan Türbesi Süsleme Programı Konservasyon ve Restorasyon Uygulamaları”; İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Merkez Laboratuvarı’ndan konservatör Melih Ekinci, “Hasarsız Yöntemlerle Replika Yapımı” başlıklı çalışmalarını sunmuşlardır. Doç. Dr. Ahmet Güleç, “Üsküdar Mihrimah Camii’nin Ahşap Kapı ve Pencere Kapaklarında Koruma ve Onarım Çalışması”; Restoratör İsmail Önel ise, “Geçmişten Günümüze Altın Varak Teknikleri”

başlıklı çalışmalarını katılımcılarla paylaşmışlardır.

Sunulan tüm bildiriler, her yıl olduğu gibi “Seminer Bildiri Kitabı”nda toplanarak yayıma hazırlanmaktadır. Bildiri kitabı Türkiye genelindeki tüm kamu kurum ve kuruluşlarına, üniversiteler ve meslek yüksekokullarının kütüphanelerine ücretsiz olarak dağıtılacaktır.

Taş Eğitim Atölyesi 6. dönem kursiyerlerinin taş oyma çalışmalarını seminer süresince Fatih Ali Emiri Efendi Kültür Merkezi fuaye

alanında sergilenmiştir. Taş oyma çalışmaları 600 saatlik Taş Restoratörü sertifikalı eğitim programının önemli bir parçasıdır. Sergide; çeşitli başlıklar, profilli silmeler vb. mimari yapı elemanı örneklerinin yanı sıra; gülbezekler, alçak kabartma çeşitli bitkisel ve geometrik motifler, kuş evleri yer almaktadır. Ayrıca, bir duvar çeşmesi örneği ile sunumlarda kullanılmak üzere kireçtaşından imal edilmiş bir kürsü de 2014 yılı kursiyerler tarafından üretilmiştir.